

VÄRLDENS BÄSTA NYHETER

www.millenniemaalen.nu

2013

Säkra födlsar i flyktingläger

| Sidan 2

Från utblottad till framgångsrik företagare

| Sidan 3

Laga för jämställdhet

| Sidan 3

Konsultationer kring de nya utvecklingsmålen med ungdomar i Tanzania.

Foto: UN/INEFA

Det är din värld – hur vill DU att den ska se ut?

Som en del i arbetet med att ta fram nästa globala utvecklingsagenda som ska ta vid efter millenniemålen 2015 har FN dragit igång en global konsultationsprocess. Syftet är att ta reda på vad människor värdesätter och hur de vill leva. Hittills har över 1,3 miljoner människor i 193 länder delat med sig av sina tankar om framtiden.

– Jag är en ensamstående mamma med två barn som varje dag bär min korg med frukt för att sälja på marknaden tre kilometer bort. Det händer ganska ofta att jag blir arresterad för olaglig gatuförsäljning. Jag har blivit kvarhållen i veckor, granarna får ta hand om barnen och för att bli fri måste jag betala dyra böter. Min önskan är att ha ett eget marknadsstånd, men jag har inte råd att betala för tillståndet.

Så svarade en gatuförsäljare nära Nyabugogo-marknaden

i Rwanda. Hon är en av 1,3 miljoner människor som deltog i den FN-ledda globala konversationen om nästa utvecklingsagenda *The World We Want*. Syftet är att samla så många röster som möjligt så att världens ledare har ett brett underlag när de ska komma överens om de nya utvecklingsmålen.

– Det här är den största konsultation som någonsin gjorts! Det är viktigt för upplutningen kring de nya målen att människor känner att de

fått komma till tals. Precis som millenniemålen kommer de nya målen göra stor skillnad i miljoner människors liv, säger Olav Kjørven från UNDP, en av dem som lett FN:s arbetsgrupp om den nya utvecklingsagendan.

Samtidigt som människor runt om i världen markerat att de områden som finns med i dagens millenniemål – utbildning, jämställdhet, hälsa, vatten och sanitet – fortfarande är viktiga är det också nya frågor som tas upp.

Ansvarstagande regeringar samt möjligheten att försörja sig är några av de viktigaste områdena enligt konsultationen.

Människor är också upprörda över orättvisor och växande klyftor och många har kommenterat att den ekonomiska tillväxten måste fördelas mer jämnt. Som en deltagare uttryckte det: "det räcker inte att bara hjälpa dem som är lätta att nå och lämna de fattigaste och mest utsatta till sist."

Deltagarna i undersökningen vill vidare att deras regeringar ska göra ett bättre jobb – de vill ha bättre samhällsservice och en politik som uppmuntrar tillväxt samtidigt som marknaderna regleras. De vill också få chans att delta i och påverka beslut som berör dem. "Inget för oss utan oss", som en ung funktionshindrad kvinna uttryckte det.

Att kunna leva utan rädsla för våld och konflikt står också högt på människors agenda. "2015 vill jag ha en värld där kvinnor inte dödas, där mord på kvinnor inte är normaliserat och där kvinnor har mer att säga till om både i det dagliga livet och i politiken", sade en universitetsstudent i Ankara, Turkiet.

Enligt de som deltagit i undersökningen är det många viktiga frågor som måste rymmas i de nya utvecklingsmålen. Som en peruansk kvinna uttryckte det: "Vi vill ha en värld fri från fattigdom och orättvisa, en jämställd värld där mänskliga rättigheter respekteras".

Många har också visat oro för planetens framtid och uttryckt att vi inte får äventyra kommande generationers välmående. Så här sa exempelvis en urinvånare från Ecuador: "Vi måste ta hand om Pachamama (moder jord) hur ska vi annars kunna leva?"

FAKTA

■ Du kan påverka via nätet. Vad är dina prioriteringar för en bättre värld? Gå in och rösta på: www.worldwewant2015.org/

REFLEKTION

Utveckling kräver helhetssyn

Ingen fred utan utveckling, ingen utveckling utan fred och varken fred eller utveckling utan respekt för de mänskliga rättigheterna.

Det är kontentan av den deklaration som antogs av FN:s generalförsamling under toppmötet 2005, då jag satt ordförande. Det är också det som bäst sammanfattar mina lärdomar från ett helt yrkesliv i den internationella diplomatins tjänst.

När vi planerar för nästa globala dagordning för utveckling – som ska ta vid efter millenniemålen 2015 – är det därför viktigt med en helhetssyn.

De nya "hållbarhetsmålen" måste ta hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. Vi får dock inte använda miljöhotet som en ursäkt för att inte göra allt vi kan för att utrota den extrema fattigdomen. God samhällsstyrning och starka institutioner behövs också för att uppnå hållbar utveckling.

Det bästa sättet att visa att vi menar allvar med de nya målen är att se till att hålla de löften som redan gjorts. Med två år kvar till 2015 måste vi öka takten, speciellt för de millenniemål som går allra sämst – tillgång till sanitet och förbättrad mödr hälsa.

Som FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon nyligen uttryckte det: "Leave no one behind and bring everyone forward".

Alla ska med!

Jan Eliasson

FN:s vice generalsekreterare

Millenniemålen är åtta utvecklingsmål som alla världens ledare har ställt sig bakom – de ska vara uppfyllda 2015

1. Halvera jordens fattigdom och hunger

2. Se till att alla barn får gå i grundskola

3. Öka jämställdheten mellan kvinnor och män

4. Minska barnadödligheten

5. Förbättra mödrhälsan

6. Stoppa spridningen av hiv/aids, malaria och andra sjukdomar

7. Säkra en miljömässigt hållbar utveckling

8. Öka samarbetet kring handel, bistånd och skuldavskrivningar

Allt färre barn dör av mässling

Mässling är en av de mest smittsamma virussjukdomarna i världen. Många barn klarar sjukdomen bra, men för spädbarn och undernärda barn med dålig hälsa kan mässling vara livsfarlig. Barn med försvagat immunförsvar kan exempelvis dö av följsjukdomar som lunginflammation och diarré. Därför är det oerhört viktigt att

alla barn vaccinerar. Tillsammans med WHO vaccinerar UNICEF varje år miljontals barn mot mässling. Och resultatet är gott – antalet dödsfall i sjukdomen har minskat med 74 procent sedan år 2000 (från 535 300 dödsfall till 139 300). Målet är 95 procents minskning till år 2015.

FN-plan för att stärka journalisters säkerhet

Att stärka journalisters säkerhet är centralt i arbetet med yttrande- och pressfrihet. Unesco har en ledande och pådrivande roll inom detta område och 2011 tog Unesco initiativet att mobilisera de olika FN-organen, FN:s medlemsstater och diverse organisationer från civilsamhället i ett samarbete för att skapa säkrare arbetsmiljö för journalister.

Mötet resulterade i "UN Plan of Action on the Safety of Journalists and the Issue of Impunity", en plan med konkreta förslag på hur journalisters arbetssituation kan förbättras.

Just nu testas planen i Sydsudan, Irak, Nepal och Pakistan.

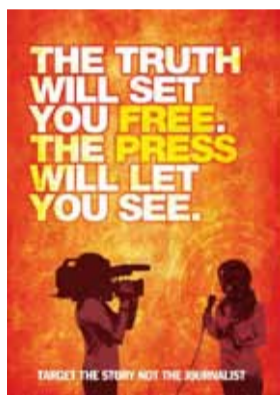

Foto: Mark/United Kingdom

Foto: UNDP Pakistan

Kvinnliga väljare på valdagen.

Kraftig ökning av kvinnliga väljare i Pakistans senaste val

"Det var en fantastisk upplevelse att få rösta, det gav mig hopp om nationens framtid". Så beskrev Saadia från nordvästra Pakistan känslan efter att ha deltagit i sitt livs första val, i maj i år.

Det kvinnliga valdeltagandet ökade markant, mycket tack vare omfattande insatser från Pakistans Valkommission, med stöd av UN Women och UNDP.

FN gav också stöd till lokala organisationer för väljarutbildning med särskilt fokus på kvin-

nor, marginaliserade grupper, minoriteter och personer med funktionshinder. Kvinnor var framträdande i allt informationsmaterial – för att verkligen understryka vikten av att kvinnor gör sina röster hörda.

"Även om effekterna av den här typen av väljarutbildning är svåra att mäta kan det delvis förklara det historiska valdeltagandet, och vi kommer att fortsätta stötta dessa modiga kvinnor", säger Sangeeta Thapa, från UN Women i Pakistan.

Svenska FN-förbundet stödjer WFP:s och UNFPA:s arbete i Syrien.

Foto: UNFPA

Alla kvinnor måste kunna föda säkert – även i flyktingläger

Kvinnor blir gravida och föder barn – oavsett om det är krig eller fred. I ett stort och dammig flyktingläger i Jordanien – i skuggan av Syrienkonflikten – arbetar FN för att dessa kvinnor inte glöms bort.

Muneera Sha'aban.

Samira var gravid i sjunde månaden när hon tvingades fly från sitt hem i Syrien för att söka tillflykt i grannlandet Jordanien. Den 28-åriga fyrbarnsmamman väntade sig ett snabbt slut på konflikten och trodde aldrig att hon skulle behöva föda sitt femte barn i ett flyktingläger.

Men när vattnet gick en sen kväll bodde hon fortfarande kvar i flyktinglägret Za'atari och hennes nyfödde son kom till världen i ett tält i den jordanska öknen. Trots omständigheterna är Omar en frisk liten pojke. Hans mamma fick

dock svåra smärtor efter förlossningen och fördes därför till en klinik i lägret.

"Jag känner mig mycket bättre nu", säger Samira. "På kliniken har de tagit väl hand om mig och min son".

Det dammiga flyktinglägret, som drivs av FN:s flyktingorgan (UNHCR), är just nu hem åt över 120 000 flyktingar från Syrien – varav nästan 60 procent är barn och ungdomar under 18 år. Under det senaste året har lägret vuxit till en av de största tätorterna i Jordanien.

Tusentals flyktingar

anländer varje dag för att söka skydd och UNHCR ser till att alla flyktingar blir registrerade och får tak över huvudet. I samarbete med UNICEF, FN:s befolkningsfond (UNFPA) och FN:s livsmedelsprogram (WFP) ser UNHCR också till att flyktingarna får tillgång till mat, vatten, sanitet, skolutbildning och sjukvård.

Just nu bor det 3 000 gravida kvinnor i lägret och UNFPA:s roll är att leverera utrustning för säkra förlossningar och se till att det finns kvalificerad sjukvårdspersonal att tillgå.

Muneera Sha'aban är en av de barnmorskor som jobbar i lägret. Muneera är 65 år och trots att hon gick i pension för flera år sedan går hon ändå upp klockan sex varje morgon för att ge sig iväg på en två timmar lång bussfärd från Jordaniens huvudstad Amman, till lägret nära den Syriska gränsen.

Muneera utbildar och handleder barnmorskor som arbetar på UNFPA:s kliniker i lägret och hennes kunskap betyder skillnaden mellan liv och död för gravida kvinnor och deras nyfödda.

ÅTTA TYCKER TILL:

Vilken enskild fråga är viktigast för utvecklingen i världen?

Foto: Johan Östmann

Gunilla Carlsson, 50,
Sveriges biståndsminister

"Alla människors lika rätt och värde! Om alla världens ledare agerade enat för att främja de mest utsatta och inkludera dem som utvecklingsaktörer skulle många fler kunna ta del av världens ökande välstånd. Det skulle ha en positiv effekt – framförallt för fattiga kvinnor och flickor".

Foto: UNDP

Antonio Banderas, 53,
skådespelare och UNDP-ambassadör

"Det viktigaste för världens framtida utveckling är att såväl regeringar som civilsamhället agerar kraftfullt för att hjälpa de miljontals människor som drabbas av fattigdom och orättvisor".

Angeliqe Kidjo, 53,
artist och UNICEF-ambassadör

Det viktigaste för världens utveckling är att se till att alla barn – och särskilt flickor – får en god utbildning. Vi vet att utbildning både räddar och förbättrar liv.

Entreprenörsbidrag till kvinnor – en väg ut ur fattigdom

Med hjälp av ett entreprenörsbidrag från FN tog den ensamstående tvåbarnsmamman Shyamola Begum sig ur ett liv i extrem fattigdom i Dhakas slum, Bangladesh. Nu försörjer hon sig själv och sina två döttrar helt på egen hand.

Bara under det senaste decenniet har Bangladesh lyckats halvera fattigdomen i landet, sett till att cirka 90 procent av landets flickor börjar skolan och minskat barnadödligheten med 60 procent. Historien om Shyamola, 43, kan tjäna som ett exempel:

Shyamolas man lämnade henne i slummen med en dotter och ytterligare ett barn på väg.

– En dag gick han till

jobbet och kom aldrig hem. Under flera veckor letade jag på sjukhus och bårhus. Men folk sa åt mig att sluta leta, de visste att han hade lämnat mig.

Med hjälp av stödet från FN lyckades dock Shyamola förändra sin livssituation. För tre år sedan fick hon ett entreprenörsbidrag på 30 dollar (cirka 185 svenska kronor) örönmärkt för extremt fattiga.

Hon slog ihop pengarna

med de 30 dollar hon lyckats spara av sin lön som hemhjälp och startade ett litet te-stånd i slummen där hon bor. På bara två månader översteg vinsten hennes egen investering.

– Jag hade aldrig trott att jag kunde driva ett framgångsrikt företag, säger hon.

Över 55 000 familjer som Shyamolas har fått ta emot liknande bidrag under de senaste fem åren. Men slumprojektet hjälper också

samhällen att bygga fungerande infrastruktur samt ger unga människor möjlighet till yrkesutbildning.

– Det här är Bangladesh största urbana utvecklingsprojekt och det har spelat en viktig roll för att sätta fattigdomen i städerna på politiker-nas agenda, säger svensken Per Bertilsson som leder projektet i Dhaka för UNDP:s räkning.

Hittills har projektet förbättrat livet för cirka tre miljoner fattiga och en stor del av denna framgång har varit möjlig genom satsningar på kvinnor:

– Att investera i kvinnor gynnar hela familjer. Särskilt tydligt blir det att barnen får bättre mat och

”

Jag hade aldrig trott att jag kunde driva ett framgångsrikt företag.

utbildningsmöjligheter, säger Per Bertilsson.

När UNDP startade ett liknande projekt för fattiga och övergivna kvinnor på landsbygden fördubblades antalet barn som började skolan.

NOTISER

Foto: UN Women

Män i köket – för ökad jämställdhet

Genom programmet *Men in the kitchen: cooking up change in Mozambique* får unga män utbildning i matlagning och andra hushållssysslor för att främja jämställdheten mellan kvinnor och män i hemmet. Kursen, som är ett samarbete mellan UN Women och nätverket HOPEM, inkluderar också diskussioner kring genus och könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor – en mycket angelägen fråga i Moçambique, där en av fyra kvinnor upplevt någon form av våld. En av kursens deltagare, 25-åriga Augusto Magaia, säger att ”vår mentalitet har förändrats totalt. Nu vet jag att vad en kvinna gör i hemmet, det kan jag också göra.” Hittills har 1 600 män deltagit i kursen.

”

FN:s jobb är att minska klyftan mellan världen som den är och världen som den borde vara.

– Jan Eliasson, FN:s vice generalsekreterare

Foto: UNDP Etiopia

Ali Hamdu med får från programmet.

Etiopiska bönder får stöd att hantera klimatförändringen

Klimatförändringen slår hårt mot Afar-regionen i östra Etiopien, som drabbats av svår torka. I ett land där över 14 procent av befolkningen är bönder får detta stora konsekvenser. Tack vare ett nytt program – ett samarbete mellan Etiopiens regering och de tre FN-organen UNDP, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) och FN:s miljöprogram (UNEP) – har nya kooperativ bildats som hjälper bönderna klara av utmaningarna. Över 30 000 människor i de mest sårbara regionerna har fått stöd genom programmet, bland annat i form av nya bevattningssystem och hjälp med boskapsuppfödning.

Shyamola med sina två döttrar.

Foto: Salim Saied/UNDP Bangladesh

Lena Ek, 55, Sveriges miljöminister

”Lyckas vi inte förhindra den globala temperaturökningen kommer det exempelvis leda till fler översvämningar och svårare torkkatastrofer, vilket i sin tur drabbar människorna på den fattiga delen av jordklotet hårdast. Därför går kampen för att rädda klimatet hand i hand med kampen mot fattigdom och ohälsa”.

Staffan Landin, 38, frilansande skribent och föreläsare

”Det räcker inte med en enskild faktor. Världen behöver rättvisare handelsvillkor, regler mot skatteflykt, framsteg i kampen mot global uppvärmning, ökad tillväxt i låginkomstländer, energi, vatten och avlopp, rättvisare fördelning mellan och inom länder och ett ansvarsfullt globalt beslutsfattande”.

Charlotte Petri-Gornitzka, 54, Generaldirektör Sida

”Att verkligen utgå från varje människas lika värde och okränkbara rättigheter. Det styr hur vi tänker när det gäller hälsa, utbildning, jämställdhet, ekonomiska förutsättningar, ekosystem och klimatförändringar”.

Johan Rockström, 47, professor, chef för Stockholm Resilience Centre

”Världen behöver ett snabbt skifte till global hållbar utveckling där mänsklig välfärd och hållbar förvaltning av biosfären och klimatet går hand i hand. Det krävs globalt samarbete för att skapa förutsättningar för innovation och rättvis fördelning av det återstående ekologiska utrymmet på Jorden”.

Anna Bergendahl, 21, artist och ambassadör för svenska FN-förbundet

”Investera i flickor! Vi måste agera mot en värld där könsstymning, barnäktenskap och tidiga födsel är vardag. Vi måste agera för en värld där flickor får gå i skolan och bestämma över sin egen kropp. Utbildning är makt och flickor är nyckeln, både ur ett samhälleligt och medmänskligt perspektiv”.

Foto: Martina Huber, Regeringskansliet

Blir världen bättre?

Hur ser utvecklingen i världen ut, hur går det med FN:s millenniemål och hur ser arbetet med den nya utvecklingsagendan ut? På millenniemalen.nu kan du ta del av nyheter och aktuell fakta och statistik. Där

kan du också ladda ned succéboken "Blir världen bättre", som ger en lättförståelig och övergripande introduktion till de globala utvecklingsfrågorna. Nytt för i år är även en skolsida med lektionsplaneringar, övningar för alla årskurser och annat pedagogiskt material. Millenniemalen.nu drivs av UNDP:s nordiska kontor med stöd av Sida.

Ännu fler goda nyheter på Världskoll.se

Hur skulle ditt liv se ut om du växte upp i Tanzania? På Svenska FN-förbundets sajt Världskoll.se kan du jämföra levnadsvillkoren på olika platser i världen. Med hjälp av lekfull grafik och rörliga bilder förmedlas dessutom massvis med goda nyheter och exempel på positiv utveckling. FN-förbundet har också utbildade millenniemålsambassadörer runt om i landet som gärna berättar mer om utvecklingen i världen.

FN:s arbete gör skillnad

Världens bästa nyheter har tagits fram av UNDP:s nordiska kontor i samarbete med FN-förbundet och andra svenska FN-organisationer och med stöd av Sida. Tanken är att visa på alla de framsteg som görs runt om i världen – utan att för den skull blunda för de utmaningar vi fortfarande står inför. För trots att vi varje dag matas med nyheter om konflikter, svältkatastrofer och negativa effekter av klimatförändringen finns många goda krafter som arbetar för att göra världen till en bättre plats för oss alla.

Tack alla svenskar för att ni är med och bidrar!

Empowered lives.
Resilient nations.

Sanning och rättvisa i Guatemala

En kvinna i Guatemala berättar om konflikten i Baja Verapaz.

Även om det 36 år långa inbördeskriget tog slut redan 1996 är arbetet med att skapa rättvisa för offren långt ifrån över. FN:s utvecklingsprogram

UNDP arbetar för att ge stöd till drabbade grupper i deras kamp för upprättelse men också med att utbilda polis, domstolsväsende och

rättsmedicinska experter.

I diskussionerna om de nya utvecklingsmålen är det många som förespråkar att god samhällsstyrning och ett

Även om sanningen ibland kan vara svår att leva med är det bättre än att leva i ovisshet.

fungerande rättssamhälle ska få större utrymme. Att ansvariga ställs till svars och att brottsoffer kan få upprättelse har visat sig vara viktigt för att skapa varaktig fred och försoning.

I Guatemala pågår just nu ett omfattande arbete med att ta reda på vad som egentligen hände under det blodiga inbördeskriget. På senare tid har stora framsteg gjorts – till och med den tidigare presidenten Efraín Ríos Montt har ställts inför rätta, anklagad för folkmord.

UNDP har också stöttat landets justitiekansler och allmänna åklagare, bland annat genom att utveckla ett system för vittnesskydd, så

att människor verkligen vågar berätta vad de sett och varit med om.

Regeringens insatser för att bekämpa straffriheten har, med stöd från UNDP, också bidragit till att minska våldet i det guatemalanska samhället. Antalet anmälda brott som leder till fällande domar har ökat med 70 procent bara sedan 2009, vilket lett till en helt ny syn på rättvisa.

Allt detta har varit till stor hjälp för dem som försökt ta reda på vad som egentligen hände med familj och vänner under det våldsamma kriget. För även om sanningen ibland kan vara svår att leva med är det bättre än att leva i ovisshet.

TEST

Hur tror du världen ser ut? Testa dig själv

1. Hur stor andel av världens befolkning lever på mindre än 1,25 dollar om dagen?

- a) Cirka 20-25 procent
- b) Cirka 40-45 procent
- c) Cirka 80-85 procent

2. Hur stor andel barn börjar skolan?

- a) Cirka 50 procent
- b) Cirka 70 procent
- c) Cirka 90 procent

3. Vilken är den förväntade livslängden i världen?

- a) Cirka 50 år
- b) Cirka 60 år
- c) Cirka 70 år

4. Hur många människor i världen har tillgång till rent vatten?

- a) Nästan 50 procent
- b) Nästan 70 procent
- c) Nästan 90 procent

Fortsätt testa din kunskap om världen på www.millenniemaalen.nu/blir-varlden-bättre/vad-vet-du-om-varlden/

UN/Photo: Marthe Perret

Trädgårdar i kampen mot undernäring

Foto: UNICEF/Olivier Asselin

I Burkina Faso i byn Ouahigouya, vid gränsen till Sahara, har 54 kvinnor förvandlat den torra marken till en blomstrande trädgårdsodling. Skörden ger näringsrika frukter och grönsaker till familjer i ett område där människor annars brukar leva på bara hirs mjöl.

Det här är en del av ett fyraårigt projekt som omfattar cirka 1 500 samhällen i Burkina Faso.

UNICEF ger kvinnorna utbildning i jordbruksteknik och finansierar nya brunnar. Sedan projektet startade blir barnen inte lika ofta sjuka och klarar skolan bättre. På så sätt blir hela byn bättre rustad att klara de torkkatastrofer som så ofta drabbar landet.

Sedan projektet startade blir barnen inte lika ofta sjuka.

Kientego Sierotta är gruppleddare för kvinnorna som arbetar i trädgårdarna i Ouahigouya. "Jag har förändrat familjens diet och barnen är friskare och starkare", berättar hon.

1. Den extrema fattigdomen i världen har minskat från 47% 1990 till 22% 2010. Det betyder att 700 miljoner färre människor lever i extrem fattigdom. 2. Idag börjar nio av tio barn i skolan (nästan 90%). 3. Medellivslängden i världen 2010 var 70 år – och den fortsätter att öka. 4. Idag har nästan nio av tio människor i världen (89%) tillgång till rent dricksvatten.

FACT: